

Autor materiálu: Věra Janovičová

Název materiálu: VY_32_INOVACE_20.18_PP_Pracovní prostředí a bezpečnost práce

Ročník: 3.

Vzdělávací oblast / téma: Psychologie práce

Datum (období) tvorby: 9.12.2013

Anotace: ***Materiál je určen žákům 3.ročníku, k jejich motivaci pro výuku OP. Žáci ve formě PP mají lepší přehled o výkladu látky a možnosti lepšího pochopení a vstřebání informací. Formou doplňujících otázek a aktivit si ujasňují výklad. Žáci se seznámí s podmínkami pracovního prostředí, ergonomií a bezpečností práce.***

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

Pracovní prostředí a bezpečnost práce

Úkol

- Co všechno patří do pracovního prostředí?

Pracovní prostředí

- ▶ Pracovní prostředí je podkladem pro existenci a činnost člověka v pracovním systému.
- ▶ V širším pojetí můžeme vyčlenit následující složky:

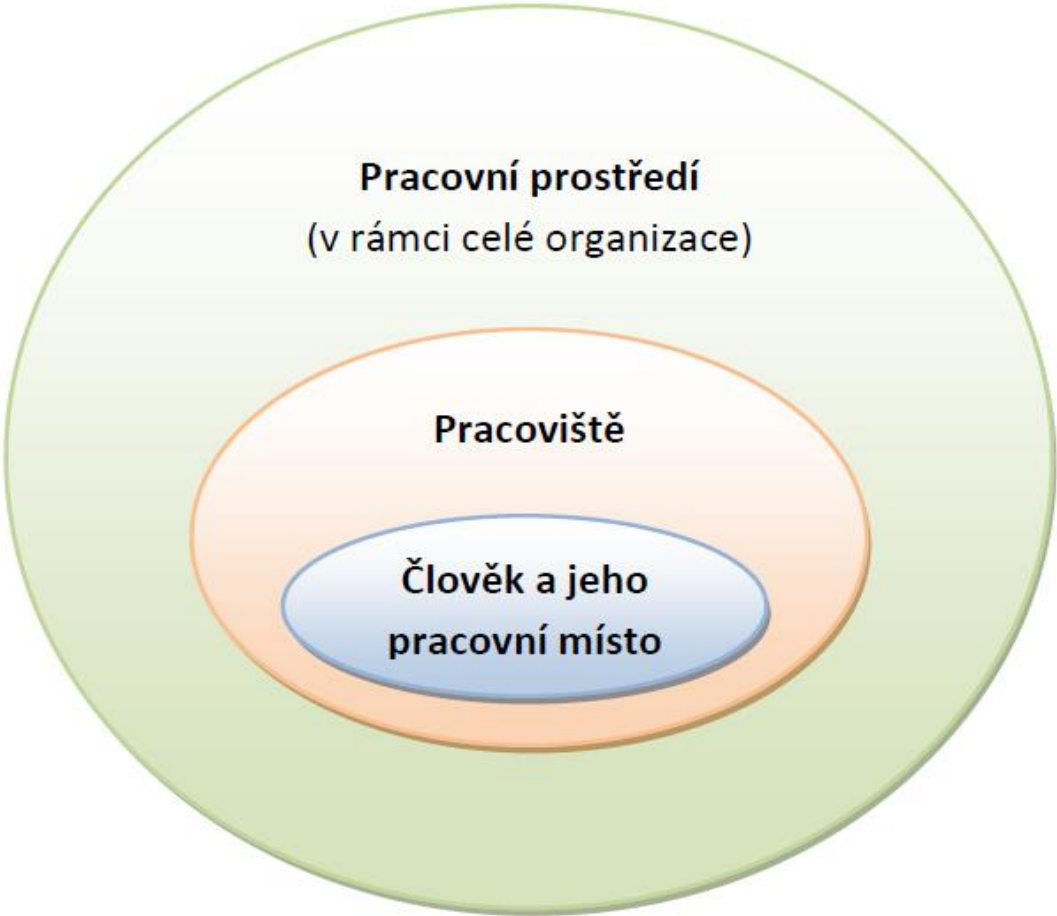
1) FORMÁLNÍ STRÁNKA - vybavení pracovišť, uspořádání, barevné řešení, využití květin, vymezení pracovního prostoru, osvětlení, hluk, mikroklimatické podmínky, apod.

2) ČINNOSTNÍ STRÁNKA - charakter činností, odměňování, motivace, rozvoj a vzdělávání, apod.

3) VZTAHOVÁ STRÁNKA - vztahy se spolupracovníky, podřízenými, nadřízenými, formální, neformální, apod.

4) BEZPEČNOSTNÍ STRÁNKA - bezpečnost pracovníků a majetku dané organizace

- V užším pojetí se vymezení pracovního prostředí často chápe pouze v mezích nastíněné formální stránky, tj. technické a materiální zázemí.

Pracovní prostředí
(v rámci celé organizace)

Pracoviště

**Člověk a jeho
pracovní místo**

- ▶ **pracovní prostředí** - fyzikální, chemické, biologické, sociální a kulturní činitele působící na osoby v pracovním prostoru
- ▶ **pracoviště** – část pracovního prostoru vymezená určitému pracovníkovi nebo skupině pracovníků pro hlavní a vedlejší činnost
- ▶ **pracovní místo** – část pracoviště, na kterém pracovník vykonává pracovní činnost požadovanou technologií nebo postupem

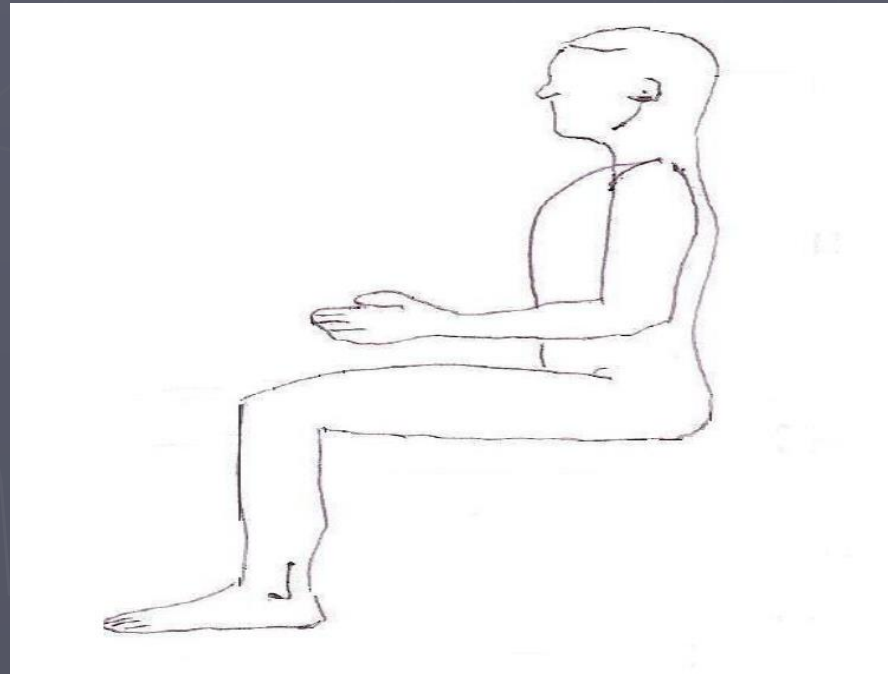
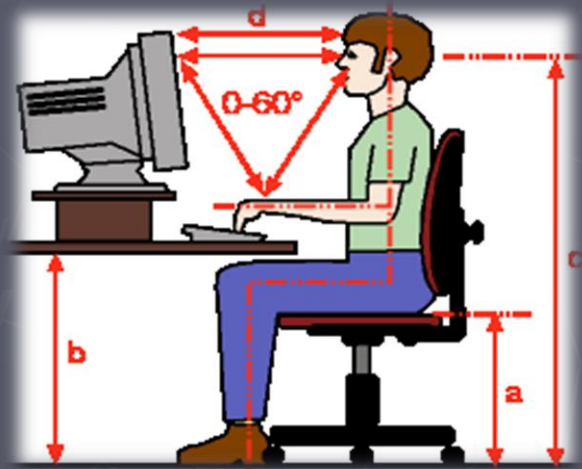
Úkol

► Co je to ergonomie?

Ergonomie

- ▶ Věda, která se zabývá studiem optimálních pracovních podmínek, se jmenuje **ergonomie**.
- ▶ Jejím cílem je navrhnout jednotlivci jeho pracovní prostředí tak, aby zajišťovalo jeho zdraví, bezpečnost a podporovalo co nejvyšší pracovní výkon.
- ▶ Ergonomicky dobře navržené pracovní místo patří mezi základní předpoklady při dosažení pracovního komfortu.
- ▶ Přitom je nutné vzít v úvahu:
fyziologické, hygienické a psychofyziologické požadavky.

Velikost a lokalizace pracovního místa

- ▶ Na jednu osobu je nutné počítat alespoň se **2 m² nezastavěné plochy** a optimálně s **25 m³ vzdušného prostoru**, aby bylo možné zabezpečit dostatečnou výměnu vzduchu.
- ▶ Je nutné intenzivněji větrat.
- ▶ Pracoviště by mělo být uspořádáno tak, aby okna či průhledné stěny nezpůsobovaly přímé oslnění a nedocházelo k odrazům a odleskům na obrazovce.
- ▶ Počítač by neměl být umístěn blízko okna, pracovník by neměl mít ve svém zorném poli celé okno ani při bočním pohledu, zejména s výhledem na oblohu.

Fyzikální faktory na pracovišti

- ▶ **Teplota v místnosti** by se optimálně měla pohybovat okolo 22 °C, v létě by neměla přesahovat 26 °C a v zimě by neměla být nižší než 19 °C. Producentem tepla mohou být i samotná zařízení (monitory, tiskárny, kopírky), proto je dobré dodržovat doporučení o prostorové výměře.
- ▶ **Vlhkost vzduchu** se doporučuje vyšší, to je 45 - 70 %
- ▶ **Proudění vzduchu** by mělo být do 0,2 m/s, tak aby v místnosti nebyl průvan.
- ▶ **Osvětlení** se doporučuje v rozmezí 500 až 750 luxů. Umělé osvětlení by mělo být nepřímé
- ▶ **Okna** je nejlepší opatřit vhodnou soustavou regulovatelných clon, aby se v případě potřeby dalo tlumit denní světlo.
- ▶ **Monitor** je nejvhodnější umístit tak, aby pracovník neseseděl čelem či zády k oknu, ale bokem.
- ▶ **Hladina hluku** by neměla překročit 65 dB, při náročné činnosti 56 dB.

Úkol

► Co je to BOZP?

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

- ▶ Bezpečnost práce je chápána jako celý soubor různých technických, technologických, organizačních a jiných opatření, která zajišťují zaměstnancům, popřípadě dalším osobám nacházejícím se s vědomím zaměstnavatele na jeho pracovištích, ochranu jejich zdraví a života při práci.

- ▶ Zahrnuje především soubor opatření k ochraně života a zdraví pracovníků.
- ▶ BOZP je součástí každé pracovní činnosti a je ovlivňována charakterem práce a pracovními podmínkami.

Prolínají se v ní zájmy ekonomické, pracovněprávní a zájmy a potřeby k ochraně lidského zdraví.

- ▶ Základní rámec pro tuto oblast tvoří převážně právo pracovní, které svými normami vytváří předpoklady k zajištění ochrany práce i bezpečnosti technických zařízení.
- ▶ Při nástupu do zaměstnání je nutné seznámit se s BOZP a potvrdit je podpisem.

Úkol

- Shrň všechny faktory ovlivňující pracovní prostředí.

Seznam použité literatury a pramenů:

KOHOUTEK, R., ŠTĚPÁNEK, J. *Psychologie práce a řízení* . 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o. 2000. ISBN 80-214-1552-5

HELUS, Z, *Psychologie* . 2. vyd. Praha: Fortuna 1999. ISBN 80-7168-406-6

Objekty, použité k vytvoření materiálu jsou vlastní originální tvorbou autora. pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo z databáze SW Smart Notebook.

Mgr. Věra Janovičová
SOŠ logistická a SOU Dalovice
janovicova@logistickaskola.cz
prosinec 2013